

EPILOGUS

Nem írok negyedik részt a rákövetkező harminc esztendőről. '76-tól '89-ig tartó közel másfél évtizedről van már három könyv. Szakolczay *Páter Bulányja*, mely 30 000 példányban kelt el. *Egyházzrend* c. könyvem Szociológiai Társaság-beli vitáján mondta egy derék katolikus ember:

– Azt szeretném, hogyha senki sem olvasná el ezt a könyvet... (már mint a Páter Bulányit)

Miért mondta? Mert olyan szégyenletes benne hazai egyházunk vezetőinek a szerepe. Ez a *Páter Bulányi* a budapesti inkvizíciós perem története. A másik könyv majd található még kiadót. Címe: *Nagypénteki levél*. Ez meg a római inkvizíciós perem története. Csak kétezer példányban fogyott el, mert 1993-ban már csak az *Irotron* kiadó (a Bokor) tudta kiadni, mert megszűnt már a magyar társadalom érdeklődése azok iránt, akik... Nem folytatom. Ez a második könyv is szégyenletes, ha lehet még szégyenletesebb. Miért? Mert nem lehet ráfogni a Hittani Kongregációt vezető bíborosra, hogy a kommunisták markában lettek volna, miként hazai püspökeink. Strukturális eretnokségben él egyházunk. Elvileg él diktatúrában, ahogy egy holland katolikusnak könyve írta: *A történelem utolsó diktatúrája*. Foglya a konstantini fordulatnak, a trón és az oltár szövetségének. A harmadik könyv pedig csak pár száz példányban kelhetett el: Habos László, *Acél ajtók mögött* c. könyve: beszámol fiataljainkról, akik '79-től ültek börtönben a rendszerváltozás utolsó pillanatáig, mert nem fogtak fegyvert, mert szerették ellenségeiket.

Nem írom meg ennek a rendszerváltozásig tartó 13 esztendőnek a történetét, mert a fenti három könyvben minden benne van, amit rólunk, a Bokorról tudni érdemes. S nem írom meg az utána következő 16 évet sem, mert a pártállam bukása után, az új rend bocsánatot kért tőlem, és kárpótol, mind a mai napig, de egyházam nem felejt el sötét múltamat, nem bocsát meg és nem kér bocsánatot. Maradok számára változatlanul ellenség, mert nem módosítok nézeteimen.

Mért nem teszem? Nem tehetem. Nem, mert nem adhatok fel egy álmot. Jézusét. Azt, hogy az Isten Országja lehetséges a kicsik, a szegények és az erőszakot nem alkalmazók számára. Azok számára, akiknek elég az egy dénár. Csak szorítok testvéreimnek, hogy ők se adják fel, s hogy nyoma, jézusi nyoma maradjon annak, hogy hatvan évet éltünk, s a tömegben mi pengettük a lantot.

Ez az utolsó 16 esztendő volna a legszégyenletesebb. Aki nyomon akarja követni történetünket, megtalálja a *Koinónában*, a *Naplókban* meg az *Érted Vagyok* c. folyóiratunkban

Mindenképpen megpihenek, s megvárom a fogadtatást. Van-e füle a mai olvasóközönségnek, vagy pedig *...összevét annyi mással / A jövőendő nemzedék, / mely se kérdi, se tudja, / Nem is igen lesz rá gondja, / Hogy itt éltem, s a tömegben / Én is lantot pengeték.*